

## CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải *Đệ Tử Quy*

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh Cư sĩ

### Bài thứ 46

*[Kính chào các bạn đồng học!]*

*Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!*

*Hôm qua, chúng ta đã học xong phần Tổng mục *Đệ Tử Quy*.*

*Hôm nay, chúng ta bắt đầu học chương đầu tiên là:]*

## CHƯƠNG I

### NHẬP TẮC HIẾU

#### (Ở NHÀ PHẢI HIẾU)

*[Chương này có 3 mục lớn ạ:*

- I. GIẢI THÍCH ĐỀ CHƯƠNG “NHẬP TẮC HIẾU”*
- II. NỘI DUNG CHƯƠNG “NHẬP TẮC HIẾU”*
- III. TỔNG KẾT CHƯƠNG “NHẬP TẮC HIẾU”*

*Bây giờ chúng ta bắt đầu học mục...*

#### *I. GIẢI THÍCH ĐỀ CHƯƠNG “NHẬP TẮC HIẾU”*

*Mục này lại có 4 nội dung như sau ạ:*

*I-1. Ý nghĩa của chữ “Hiếu”?*

*I-2. Cha mẹ phải có trách nhiệm giáo dục con?*

*Giáo dục cái gì? Phát huy ưu điểm, sửa chữa sai lầm.*

*I-3. Những thói quen xấu nào cần phải được sửa chữa?*

*I-4. Nguyên nhân & cách khắc phục thói quen xấu của trẻ.*

*Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng mục*

## **I. GIẢI THÍCH ĐỀ CHƯƠNG “NHẬP TẮC HIẾU”**

### **I-1. Ý nghĩa chữ “Hiếu”?**

Chúng ta cùng xem chữ “Hiếu”, là chữ hội ý, *[Đấy ọ, vừa mới sáng nay nói về cổ Hán văn là rất quan trọng, chữ Hiếu là chữ hội ý, một bên]* là chữ “Lão”, bên dưới là chữ “Tử”: “Lão” là chỉ cho thế hệ trước, và “Tử” là chỉ cho thế hệ sau, thế hệ trước và thế hệ sau hợp thành một thể, chính là chữ “Hiếu” này. Chúng ta cùng nhau xem, thế hệ trước lúc nào cũng nhớ đến phải làm thế nào để dạy tốt cho thế hệ sau. *[Trong đầu bạn là phải luôn canh cánh là lúc nào cũng phải nghĩ đến dạy cho thế hệ sau, bạn phải bỏ công sức thật sự, thì lúc đấy hãy mong thế hệ sau có thể là có hiếu với thế hệ trước, với cha mẹ, với ông bà, với tổ tiên.]*

*Chúng ta chuyển sang nội dung thứ 2 ọ:]*

### **I-2. Cha mẹ phải có trách nhiệm giáo dục con?**

*[Giáo dục cái gì ọ? Phát huy ưu điểm, sửa chữa sai lầm, sai lầm nào ọ? Đó chính là những thói quen xấu của trẻ.]*

*Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]*

Ngày nay người làm cha mẹ có được cái thái độ này hay không? Trong quá trình dạy học, tôi thường được nghe các vị phụ huynh có học lực không cao, nhưng họ đã bật mí ra tâm trạng của mình. Họ nói:

- Tôi chỉ hy vọng con của tôi không trở thành gánh nặng của xã hội. Đó là trách nhiệm cha mẹ của tôi đối với chúng.

Học lực không cao, nhưng khi họ nói câu này khiến tôi rất cung kính. Quý vị xem, họ hiểu được giáo dục tốt con cái là bổn phận cả đời này của họ.

*[Chúng ta có được thế không ọ, hay là để thì cứ để thôi ọ, thế còn không ai nghĩ đến chuyện dạy cả. Thôi để cỏ lau tự mọc vậy, muốn làm thế nào thì làm, nghĩ bụng cỏ lau nó còn tự mọc được nữa. Cho nên là cứ tha hồ đi kiếm tiền xong rồi bỏ mặc con, thầy Thái đã tổng kết là giao con cho:]*

*Thứ nhất: Là người giúp việc trông nom, không cần biết, đi từ sáng sớm cho đến 10 giờ đêm, nhiều lắm ạ!*

*Thứ hai: Là giao con cho thầy giáo, các bạn để ý, nhỏ như là Chu Bông chẳng hạn, bồi dưỡng cô giáo thêm tiền và đi vào cái lớp là gì? 5 giờ phải đón nhưng tôi xin gửi luôn cho đến gọi là 8 giờ tối hoặc 10 giờ đêm. Có không ạ? Rất nhiều!*

*Trường hợp thứ ba: Là giao trẻ cho ai ạ? Ông bà. Vâng ạ, ông bà. Thế là thôi, có ông bà dạy rồi.*

*Tiếp tục lớn hơn một tý thì thôi, con đi học về cho con là được quyền mở vi tính, dùng mạng Internet để dỗ con, dùng ipad để dỗ con, rồi dùng cả truyền hình để dỗ con.*

*Thì tất cả những trường hợp này thầy Thái bảo đều không thể tin tưởng được. Vì sao? Vì những người, từ người giúp việc này, rồi từ thầy giáo, rồi từ gọi là truyền hình, rồi vi tính, rồi internet, rồi đến ông bà cũng không thể thay cho bố mẹ để giáo dục con được. Mỗi một cái nó có một cái nhược điểm. Mà chúng ta nhất định phải muốn cho con cái về sau nó học được chữ đạo đức, nó có hiếu thì chúng ta phải bỏ công sức ra dạy, để mà tự mình chăm sóc con, thì lúc đấy về sau mới hi vọng được con cái sẽ có hiếu với chúng ta.*

*Cho nên chữ “Hiếu” này mới là một bên chữ “Lão” và một bên chữ “Tu”. Thế hệ trước phải có trách nhiệm dạy dỗ thế hệ sau.*

*Chúng ta sẽ nhắc kỹ, không có các bạn học chữ “Hiếu” rồi các bạn về một mực chỉ trách các con bạn là không biết hiếu, mà trong khi đó quên mất rằng trách nhiệm của chúng ta là phải dạy dỗ con. Đây là gieo nhân thì bạn mới có thể gặt quả, điều này Hòa Thượng nói rất nhiều ạ.*

*Thầy Thái nói tiếp:]*

*Cha mẹ luôn luôn nghĩ đến phải dạy tốt con cái, nhưng muốn dạy bảo con cái, nhất định phải có phương pháp tốt.*

**Vậy giáo dục cái gì?**

*Phát huy ưu điểm, sửa chữa sai lầm*

*[Sửa chữa sai lầm gọi là gì hả bạn? Đoạn ác; Phát huy ưu điểm gọi là tu thiện. Vâng ạ!]*

Trung Quốc có một bài giáo dục triết học rất quan trọng, tựa đề là Lễ Ký - Học Ký, bên trong có nhắc đến thế nào là giáo dục: “Giáo dã, trường thiện nhi cầu kỳ thất” (Giáo dục chính là cách làm cho con người phát huy được ưu điểm và sửa chữa được sai lầm).

*[Đó chính là đoạn ác tu thiện.]*

Câu này đã nắm lấy được hai cái trục lớn của giáo dục. Ngày nay chúng ta muốn dạy con cái tốt, nhất định phải rõ ràng:

- Phải dạy lớn cái thiện của chúng *[cứ cái thiện là phải tán thán, là phải phát huy ;*

- Phải dạy chúng đoạn ác, những cái gì là ác phải dạy chúng trừ bỏ;

- Sau đó thì phải phòng ngừa, *[Chúng chưa làm ác thì chúng ta phải phòng ngừa]*, thậm chí phải dạy bảo chúng những gì là sai lầm:

Vì “*Cầu bất giáo, tính nãi thiên*” (có nghĩa là: Nếu không được dạy dỗ thì tính sẽ đồi dồi).

*[Bạn thấy không ạ, đoạn ác này tu thiện này, sau đây phải dạy chúng phòng ngừa, muốn phòng ngừa thì trước tiên chúng phải minh bạch được cái gì là ác, cái gì là thiện. Sau đó phải giáo dục cho chúng để chúng biết chúng không có phạm ác nữa, và phải tăng trưởng những điều thiện.]*

Cho nên có rất nhiều trẻ nhỏ có những thói quen không đúng, chúng ta phải mau chỉnh đốn chúng trở lại. Chỉnh đốn lúc nào? Ngay tức thì, không chậm một giây, vì học cũng như chèo thuyền ngược nước, không tiến ắt là lùi.

*[Đấy ạ, bây giờ mới nói là đoạn ác thì phải tổng hợp lại những tính xấu gì của trẻ, để không cho trẻ, phòng ngừa cho trẻ, và giúp cho trẻ tìm cách đoạn những cái ác này, những tính xấu gì.]*

*Chúng ta chuyển sang mục:]*

### **I-3. Những thói quen xấu nào của trẻ cần phải được sửa chữa**

Các bạn! Chúng ta cùng suy xét một chút, trẻ nhỏ ngày nay có những thói quen gì, có những hành vi gì nhất định cần phải mau tu sửa? Các bạn! Xin nói ra thử. Các vị có phải có kinh nghiệm hơn so với tôi.

*[Vì thầy Thái nói rằng thầy Thái chưa có gia đình, chưa có con.]*

## **1. Đốp chát cha mẹ**

*[Có không các bạn? Vâng.]*

Nghe nói người xưa là “Nhất ngôn cửu đỉnh” (Có nghĩa là : Một lời nói thốt ra nặng như chín cái đỉnh – Tức là : Một lời không dời đổi). *[Đó]*

Con cái hiện nay cũng là “Nhất ngôn cửu đỉnh”, nhưng hai chữ “Đỉnh” này không giống nhau. Con cái hiện nay là “Đỉnh” của sự quay đầu, rất biết cãi lại.

*[Người ta nói “Nhất ngôn cửu đỉnh”, bạn chỉ cần hình dung một chút thôi như cái đỉnh khi bạn vào chùa, to ở bên ngoài rất là to hằng bao nhiêu tấn như thế không có bê được. Vậy thì một lời nói ra phải nặng tựa chín đỉnh, tức là lời nói của mình phải rất có trọng lượng, rất có chữ tín. Nhưng mà bây giờ thì không, con cái lại là, cửu đỉnh ở chỗ nào? Đây cái chữ “Đỉnh” thầy Thái nói là rất biết cãi lại, cãi lại đến đỉnh thì thôi.*

*Tiếp theo còn những gì nữa không?]*

## **2. Lười nhác**

## **3. Phản nghịch**

Còn gì nữa không?

## **4. Tự tư**

Còn gì nữa không? Vì sao ở đây các bạn đều là người nữ nói, còn phụ thân (Người cha) thì không hề phát hiện ra hay sao? Như vậy thì không được rồi, phải rất quan tâm đến con cái mình. Còn nữa hay không vậy?

*[Còn tội gì nữa ạ? Vâng ạ.]*

## 5. Qua loa

*[Giao làm một việc thì «một nhát đến tai, hai nhát đến gáy». Ở đây tôi thấy trẻ nào đúng những bệnh này thầy nói, trẻ nào cũng mắc những bệnh này thầy nói. Vì sao tôi biết? Vì tôi thấy từ Chu Bi mà ra, giao một việc thì làm quáng làm quàng, thật nhanh, xong quấy quá, bà mà không hỏi đến thì bắt đầu chơi không nhổng cả ngày, thế cho nên là thầy tổng kết ra là quá đúng.]*

“Qua loa” có nghĩa là không có trách nhiệm phải không? Chúng ta thêm một điều thì tốt, “Lục lục đại thuận”. Thói quen xấu, cái nào là thói quen xấu?

*[Ở đây thầy nói chữ “Lục lục đại thuận” – (Giải thích: “Lục lục đại thuận”) nguồn gốc từ Kinh Dịch, trong Kinh Dịch có nói đến 6 nét đại biểu cho nét âm, 9 thì đại biểu cho nét dương), sáu sáu hợp lại thành quẻ “Khôn” - Đại cát đại lợi, mặc dù có lận đận nhưng nếu cố gắng thì cuối cùng cũng sẽ có kết quả viên mãn.]*

*Thế là các phụ huynh đưa ra được năm cái bệnh của trẻ rồi. Thầy bảo phải cố đưa thêm một cái tật xấu nữa, để cho thành sáu cái bệnh của trẻ.*

## 6. Đời sống không có phép tắc

Quy luật của đời sống, chỉ có sáu chữ này thì tốt. Đôi khi có nhiều bạn bè nhiều nhạy cảm, liệt kê ra đến mười mấy loại tội trạng lớn.

*[Tranh thủ có lúc thầy hỏi là tha hồ kể tội con, đúng không ạ? Vâng ạ. Còn mình thì không thấy gì hết. Trong khi mình thì một cái tội lớn nhất là gì ạ? Không chịu dạy con, không quan tâm đến việc dạy con.]*

*Chúng ta chuyển sang nội dung:]*

### I-4. Nguyên nhân và cách khắc phục các tính xấu của trẻ

*[Nội dung này chúng ta sẽ đề cập đến 4 tính xấu nhất mà trẻ thường mắc, đó là:*

- 1. Phản nghịch*
- 2. Tự tư*

3. Lười nhác

4. Sống không có quy luật

*Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]*

Chúng ta ở Hải Khẩu thành lập Trung Tâm Quốc Học Khởi Mông. *[Đó]* Có rất nhiều phụ huynh đến thảo luận với chúng tôi về vấn đề con cái. Cũng may là diện tích của trung tâm vì dùng để lên lớp nên rộng lớn, từ cửa chính đến văn phòng đại khái cũng phải đi mất 30 giây. Tôi đi cùng với họ vào, họ vừa thấy tôi thì liền thao thao bất tuyệt:

- Con của tôi tự tư, rất thích cãi lại, rất lười biếng, không hề chịu lắng nghe, luôn luôn cãi lại.

*[Kẻ tội đấy!]*

Tôi sợ họ quá khát nước nên vội vàng nói:

- Xin mời ngồi! Xin mời ngồi!

Tôi rót một ly nước mời anh ta uống. Đợi anh ấy uống nước xong rồi, tôi liền bắt đầu hỏi anh ấy.

Tôi nói:

- Con cái tự tư là kết quả. Các bạn có biết nguyên nhân là do đâu không? Quý vị có thấy em bé nào khi vừa sanh ra, ở trên trán liền có hai chữ “Tự tư” hay không?

*[Tự tư là gì hả các bạn? Chỉ nghĩ đến mình thôi, nó mặc kệ bố mẹ, ông bà. Đây nên thầy bảo tự tư là kết quả. Các bạn có biết nguyên nhân là do đâu không?]*

Con cái lười biếng cũng là kết quả. Nguyên nhân này do đâu? Quý vị có thấy qua trẻ nhỏ một, hai tuổi nói: “Ôi, không động đây nổi nữa”. Có không? Một, hai tuổi đều là hoạt bát chạy nhảy, vì sao sau đó lại biến ra thành lười nhác như vậy? *[Đó!]*

Chúng ta xem tiếp, con cái phản nghịch cũng là kết quả. Nguyên nhân này do đâu? Chúng ta cùng nhau suy nghĩ xem. Nghe có người nói: “Trẻ con phản nghịch này là chuyện bình thường”, có cách nói này hay

không? Có à! Nghe ai nói vậy? Phải tìm ra cho bằng được. Phản nghịch do dạy sai rồi.

*[Trước hết nói về:*

### *1. Phản nghịch*

*Chúng ta sẽ có 2 ý như sau:*

*Thứ nhất: Nguyên nhân của phản nghịch là do trẻ không có tâm hiếu, kính.*

*Thứ hai: Làm thế nào để chỉnh đốn lại?*

*Bây giờ chúng ta nói về ý thứ nhất...]*

### **1. Phản nghịch**

***Thứ nhất:*** Nguyên nhân của phản nghịch là do trẻ không có tâm hiếu, kính

Xin hỏi 50 năm trước, quý vị có nghe thấy hai chữ phản nghịch *[Đối với con cái]* hay không? Lịch sử mấy ngàn năm của tổ tông ta, quý vị có thấy hai chữ phản nghịch này hay không? Quý vị xem đều không thấy qua. Lịch sử nhân loại hơn 4.000 năm đều không có phản nghịch. Chúng ta chỉ trong thời gian 20-30 năm liền sinh ra phản nghịch, *[Thường xuyên gặp trường hợp gọi “Thằng nghịch tử” này, hoặc “Đứa nghịch tử” này]* quý vị xem có lợi hại không? Vì sao hơn 4.000 năm trước không hề sinh ra thế hệ sau phản nghịch?

*[Vì sao ạ?]*

Vì sao chỉ *[trong]* mấy mươi năm lại vội sanh ra con cái phản nghịch?

*Một là: Trẻ không được dạy đạo Thánh Hiền*

Không phải là ngẫu nhiên, mà vì con cái bây giờ không được tiếp nhận giáo huấn của Thánh Hiền, không được tiếp nhận dạy bảo “Hiếu, Đễ”, nên chúng không có hiếu tâm, không có tâm cung kính thì lẽ đương nhiên hành vi ngôn ngữ đối với cha mẹ sẽ có mạo phạm.

*[Có bao giờ bạn dạy được con bạn là đối với cha mẹ con phải đi phải thưa, về phải trình, rồi có bao giờ dạy được là cha mẹ gọi, con phải đến ngay không? Chỉ có gọi một cái là nó không đến là hết, hết xong rồi là quát, quát xong rồi là đánh. Xong rồi “Tại sao mà mày hư thế, trong khi con nhà người ta thế nọ, con nhà người ta thế kia”. Cho nên cái chữ “Hiếu” bạn phải nhớ là bạn phải có trách nhiệm dạy con trước đã rồi hẵng kêu.]*

TS Thái giảng tiếp

Tôi nhớ, tôi đã rất thận trọng đề hỏi mẹ tôi:

- Mẹ ơi! Con có phản nghịch hay không?

Câu này làm cho mẹ tôi nghĩ đến cả nửa ngày. Sau đấy bà trả lời:

- Không hề có!

Thái độ của chúng tôi đối với phụ thân *[cha]* như thế nào? Vừa kính, vừa sợ, rất tôn kính, lại rất sợ sệt. Cho nên phụ thân đều là rất uy nghiêm. Khi rất kính sợ với phụ thân, thì không thể nào dám phản nghịch. *[Đấy ạ.]*

Vì sao phụ thân có thể làm cho chúng tôi kính sợ với ông vậy? Quan trọng nhất là **“Ngôn hành đồng nhất”** (Lời nói việc làm phải đi đôi với nhau). Ông rất hiếu thảo, ông làm gương tốt để cho chúng tôi xem. Cho nên ngay từ nhỏ thái độ đối với phụ thân chính là tôn kính, không thể nào có sự phản nghịch.

*[Hòa Thượng có giảng là tâm úy kính, có nghĩa là tâm kính sợ. Chứ không thì bây giờ nói giờ làm sao mà trong nhà mà không có người như thế thì làm sao nó nghe được. Đồng thời đấy, ông lại là thân giáo, rất hiếu thảo, cho nên ngay từ khi còn nhỏ thái độ đối với phụ thân chính là tôn kính, không thể nào có phản nghịch.]*

Vì vậy, nếu như con cái hiện nay có thể phản nghịch, thì chúng ta làm phụ huynh phải suy xét lại xem vì sao con cái đối với chúng ta không có tâm cung kính?

*Hai là: Cha mẹ không thể làm gương cho trẻ*

*[1- Nói một đằng, làm một nẻo, nên trẻ không phục]*

*2- Cha mẹ không lễ phép với ông bà, nên trẻ vô lễ?*

*Bây giờ chúng ta bắt đầu vào ý thứ nhất:]*

1- Nói một đằng, làm một nẻo, nên trẻ không phục

Có khả năng chúng ta nói một đằng làm một nẻo đó. Ở đó đánh bạc nhưng lại nói với con:

- Mau đi học bài đi, ta đếm đến ba!

Đứa con vẫn không muốn rời khỏi, từ từ rời khỏi màn hình ti vi, còn đứng ở đó ôm lấy vách tường, không muốn rời khỏi. Người mẹ rất tức giận nói:

- Nhắc lại lần cuối, nếu không đi thì ta sẽ mang roi ra ngay.

*[Có thể không ạ? Chu Bi đứng lên trở lại bà xem nào. Vâng ạ, đứng rồi, đây cũng chưa chưa mang mới nói thôi ạ.]*

Nhắc lại lần cuối nếu không đi thì ta sẽ mang roi ra ngay.

Đứa con không cam tâm đi lên trên lầu. Khi chúng ngồi trên ghế, xin hỏi, thân thể của chúng ngồi ngay trước bàn sách, nhưng tâm của chúng ở chỗ nào? Ở chỗ truyền hình!

*[Con đang xem cái phim cô chú đang nhảy nhót tưng bừng, lúc bố mẹ bảo đi lên học, ba lần ông bà bảo cũng thế, con phải lên như thầy Thái nói là làm sao, không cam tâm, tâm còn đang để trong cái truyền hình không hiểu là như thế nào.]*

Sao quý vị biết? Điều ở trong tiết mục của truyền hình, không biết là vai diễn của người nam như thế nào, vai nữ ra làm sao?

Cho nên khi cha mẹ không làm tấm gương tốt để cho chúng xem, vậy thì nội tâm của chúng có phục hay không? Không phục!

*[Cha mẹ đây là đánh bạc nhưng mà rất nhiều cha mẹ thì cũng ngồi xem phim, rồi cũng ipad. Thế nhưng trong khi đấy thì bảo con là “lên học bài đi”, vậy thì chúng cũng không phục, vì cha mẹ không làm gương được.]*

Khi những việc không phục dần dần tích lũy, đến một ngày nào đó bộc phát.

2- *Cha mẹ không lễ phép với ông bà, nên trẻ vô lễ?*

*[Đó ạ!]*

Quý vị nói với con khi nói chuyện với ông bà phải lễ phép. Vậy khi quý vị nói chuyện với ông bà có lễ phép không?

*[Đấy ạ, dạy con cung kính, cúi đầu 90 độ, gọi là đi thưa về gửi thế nhưng mà trong khi đấy,] quý vị nói chuyện với ông bà có lễ phép hay không?*

*[Đấy ạ. Tất cả đều phải quán sát lại nhân quả.]*

Khi những việc không phục dần dần tích lũy, đến một ngày nào đó nó bộc phát. Đến khi thân của chúng cao giống như thân của quý vị, nắm tay cũng lớn như nắm tay của quý vị, chúng có còn nghe lời của quý vị nữa hay không? Chúng sẽ không nghe lời quý vị nữa.

*[Lúc nhỏ thì tha hồ mắng mỏ, nói nó đủ kiểu nó phải chịu, rồi thậm chí đánh đập chúng, chúng cũng phải chịu. Nhưng mà đến khi chúng lớn, thân chúng cao bằng chừng này, tức là cao còn hơn quý vị rồi, nắm tay còn to hơn nắm tay quý vị rồi. Nên tôi mới kể với bạn, là tôi có lần kể mãi đấy, tôi thấy có một người quen, anh này là bạn của vợ chồng tôi thì cứ chuyên môn là cứ hay đánh con, lúc nào đến cũng phải nói là:*

*- Sao mà bạn cứ hay đánh cháu thế?*

*Vì cứ nhìn thấy đánh trẻ là mình không thấy vui, tất. Chu Bi là không bao giờ bị. Tất con đến mức độ là năm cái ngón tay nó hằn đỏ lên, không phải một ngày đâu bạn ạ, mấy ngày liền. Cứ như thế, mà cũng với một cái lí do là muốn cho con nó chăm chỉ, vì thằng bé nó hư.*

*Cứ như thế đúng là sự thực đến một ngày nó mười bảy tuổi tôi đến chơi, thấy nó cao lớn, cao còn to hơn cả bố nó, đẹp trai lông lộng. Tôi cứ bảo là đúng là đẹp trai như tài tử điện ảnh. Vậy mà đến khi thấy bố nó giơ tay định tát nó một cái thế này, vừa mới giơ tay lên, nó bắt đầu uốn ngược lên, mắt trợn lên, mặt nó vênh lên thế này:*

*- Tôi thách ông đấy, ông thử đánh tôi xem nào.*

*Lập tức người bố đang giơ tay thế này, hạ dần tay xuống.*

*Vậy là đã bắt lực đối với con rồi.]*

Chúng sẽ không nghe lời quý vị nữa. Cho nên phản nghịch là kết quả, còn căn nguyên là con cái từ nhỏ không sanh khởi được tâm hiếu kính, tâm cung kính đối với cha mẹ, đó là nguyên nhân căn bản.

### *3- Hoàn cảnh bên ngoài ô nhiễm tới trẻ*

*[Một là: cha mẹ thì không có hiếu kính và; Hai: tức là bản thân cái người cha mẹ không có dạy con, xong chúng không được học đạo Thánh hiền, lại không có hiếu kính để làm gương cho chúng, nói một đằng làm một nẻo. Thế cho nên chúng không có phục. Bây giờ đến lượt hoàn cảnh bên ngoài làm ô nhiễm đến trẻ.]*

Nguyên nhân này cộng thêm vào với hoàn cảnh bên ngoài rất nhiều ô nhiễm. Chúng đi bắt chước những bạn bè không tốt, bạn bè không tốt, đến sau cùng hiện tượng phản nghịch sẽ càng ngày càng nhiều

*[Môi trường bên ngoài rất ô nhiễm vậy. Bây giờ chúng ta sẽ chuyển sang ý...]*

**Thứ hai:** Làm thế nào để chỉnh đốn lại?

*[Ý này lại có 2 điểm sau:*

*Một là: Phải kéo chúng về với giáo dục của Thánh Hiền*

*Hai là: Phải Lấy mình làm gương*

*Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]*

Vậy làm thế nào để chỉnh đốn lại?

Nếu muốn hiện tượng phản nghịch tiêu mất, thì chúng ta cần phải:

*Một là: Kéo chúng về với giáo dục của Thánh Hiền*

*[Đó ạ.] Quan trọng nhất là phải kéo dài giáo dục của Thánh Hiền.*

[Mình trước là đã không biết rồi, bây giờ gặp được đạo Thánh hiền thì may quá rồi, phúc đức quá rồi, thế thì bây giờ mình phải tìm mọi cách để kéo con quay trở lại với đạo Thánh hiền. Các bạn phải làm thế nào, để các bạn phải làm được điều ấy, thì hăng mong chúng quay đầu.

Mà đạo Thánh hiền thì tôi thấy mấy hôm vừa rồi như các thầy, các cô đi dạy ở chỗ chùa Kim Âu, tôi đều dặn là khi lên, khi giảng cho các cháu thì phải giảng cho các cháu cái câu đầu tiên là: “Tại sao phải hiếu kính với cha mẹ?”.

Chỉ cho chúng thấy cái quyền lợi mà chúng hiếu kính thì chúng được cái gì. Ví dụ chúng muốn thành danh, chúng muốn làm to chẳng hạn, về sau chúng muốn giàu có chẳng hạn, rồi chúng muốn mọi người phải nể phục chúng thì nói luôn là: “Quân thần xuất thân từ hiếu tử”, có nghĩa là người làm vua làm quan thì họ cũng phải chọn cái người nào có hiếu, thì họ khôn, thì họ chọn thế.

Bởi vì họ biết làm sao? nếu như họ chọn cái người bất hiếu thì phải hiếu là đến cha mẹ mình mà mình còn không thương thì làm sao có thể gọi là trung nghĩa đối với lại người lãnh đạo được.

- Cho nên các con muốn thành danh, muốn làm ông nọ bà kia, muốn có tiền thì phải bắt đầu xuất phát từ cái chữ Hiếu trở lên.

Bây giờ cho nên đối với các bạn có muộn không? Không muộn ạ. Tôi nói ví như một số bạn ở đây, các bạn đừng sợ là con cái nó lớn lên rồi không dạy được nữa, vì Hòa Thượng nói là dạy từ 1000 ngày (tức là 3 tuổi), hoặc là dạy từ thai giáo. Bây giờ chúng con đã không dạy mất rồi thì chắc bây giờ nó bỏ đi. Không phải thế, mà lứa tuổi nào cũng dạy được. Tí nữa chúng ta sẽ chia sẻ đến cái chỗ lứa tuổi nào cũng dạy được.

Còn ngay như bản thân của gia đình tôi thì sao? Tôi vẫn nói Cư sỹ Trung đầy, 24 tuổi đi làm còn tính với mẹ một cái thang thuốc 50.000, Cư sỹ Hằng 30 tuổi mở cái Ebay và cũng gọi là tính toán với mẹ từng hào từng xu, thì tất cả sau khi quay trở về đạo Thánh Hiền, các con tôi đều quay trở về và hướng mình đi đúng đại đạo. Cho nên tôi thấy bắt đầu gia đình có phúc.

Bản thân tôi thì cách đây khoảng 5, 7 năm, 5 năm, gặp được Đệ Tử Quy, thế thì khi gặp được Đệ Tử Quy thì mình bắt đầu thấy hay quá, bắt

đầu mình hiệu đính, khi hiệu đính thì nó dần dần nó vào trong đầu. Khi nó vào trong đầu thì mỗi một cái hành vi sai, sân, si với cha mẹ đều phải chỉnh sửa lại hết.

Có chỉnh sửa được không? Chỉnh sửa được, mặc dù mất công mất sức nhưng mà chỉnh sửa được. Nếu như trước đây chỉ có sân si, đặc biệt là với mẹ tôi lẫn, lẫn ghê lắm thì bây giờ không còn. Cho nên già như tôi 60 tuổi còn chỉnh sửa được, trung trung tuổi như các con tôi là trẻ tuổi như cư sỹ Trung 24 tuổi quay đầu, cư sỹ Hằng 30 tuổi quay đầu.

Cho nên bây giờ làm thế nào để chỉnh đốn lại? Nhất định bạn phải kéo chúng về với giáo dục của Thánh hiền, làm cách nào thì làm. Thậm chí cả lúc đầu có thể bạn có thể dùng đến cả vật chất để dạy con trong việc này nữa cơ ý.

Chứ không phải bảo thầy Thái bảo nếu mà dùng vật chất dạy con thì làm cho trẻ gọi là tăng trưởng những cái dục vọng về vật chất và chỉ còn tự tư. Cuối cùng bạn tuyệt bạn không dùng các cái đấy, thì về sau nó không theo. Cho nên ban đầu bạn phải trăm phương nghìn kế nghĩ ra cách nào để cho con đi vào đạo Thánh Hiền.

Tôi vẫn thường chia sẻ với các bạn về câu chuyện của Trưởng giả Cấp Cô Độc.

Ông là một người gọi là, cũng gọi là hộ pháp cho Đức Phật từ thời Đức Phật tại thế. Ông chính là người cúng dường cho Đức Phật vườn Kỳ Thọ Cấp Cô Độc chúng ta thấy trong Kinh. Vì sao là vườn Kỳ Thọ? Là bởi vì là cây thì ông cúng dường, còn đất thì là của Hoàng tử Kỳ Đà vì Hoàng tử Kỳ Đà không bán, cũng muốn cúng dường đất Đức Phật, cho nên là thường thấy là tại vườn Kỳ Thọ Cấp Cô Độc.

Ông có một người con trai, ông rất là thương, ông rất là quý, ông rất muốn con trai ông đi nghe Đức Phật giảng. Nhưng mà nó không đi, nói thế nào nó cũng không đi, nói hay nói tốt kiểu gì nó cũng không đi.

Ông nghĩ ra cách gì ạ. Ông biết con trai ông, vì ông rất giàu có, con trai ông hay ham ăn chơi. Ông bảo với con ông rằng:

- Con ơi, ngày mai Đức Phật sẽ có một cái buổi thuyết pháp, vậy thì cha lại phải đi làm ăn ở cái chỗ này, mà nếu bỏ mất mối thì coi như là

nhờ. Vậy con đi đi. Thì nếu mà con đi thay cha bởi vì khi đến Đức Phật cùng với cả các vị Tỳ kheo nhìn thấy con vì biết con sẽ đại diện cho cha, đại ý là như thế. Con đi đi thì cha sẽ cho con 100 đồng tiền vàng.

Thế là cái vị công tử này phần khởi quá là đi luôn. Bảo:

- Thế đi thì đến thì làm gì?

Bảo:

- Không chỉ đến để điểm danh thôi ngồi ngủ cũng được.

Đồng ý. Lần thứ hai ông lại bảo:

- Là lần này con đi nhé vì cha lại có một cái việc này việc khác. Thế thì lần này thôi đừng ngủ nữa như thế thì về cha cho con 200 đồng tiền vàng.

Sướng quá, công tử sướng quá, lần thứ hai đi, lại được, không nghe không ngủ nhưng ngồi thôi, ừ được đồng ý về được 200 đồng.

Lần thứ ba, lần này ông bảo:

- Cha lần này ốm quá mà không đi không được, vậy con đi nhớ, con đi lần này nhớ phải nghe và xem Đức Phật giảng gì để con về con giảng lại cho cha. Vì cái bài hôm nay quan trọng lắm, con về con giảng lại được cho cha, cha cho con 300 đồng tiền vàng.

Công tử thích quá lại đi, đến khi đến nơi thì lần này chăm chú nghe vì muốn, cái môi là được những 300 đồng tiền vàng mà, thì chăm chú nghe Đức Phật giảng. Đến khi nghe thì xong Đức Phật giảng thì công tử ngỏ ra và sao ạ, không về nữa cuối cùng chờ đến khi Đức Phật giảng xong đi gọi là đi thọ trai đi khát thực, vác bát đi đằng sau Đức Phật.

Thế là cả tăng đoàn đẩy đi đến nhà ông Trưởng giả Cấp Cô Độc, bởi vì ông, ông cúng dường mà. Thế thì ông Cấp Cô Độc thấy con mình vác bát đi sau Đức Phật rồi ông bảo:

- Con ơi, thế về đây cha, cha cho con 300 đồng tiền vàng.

- Không, con cảm ơn cha!

*Và từ đây là đi theo Đức Phật đi tu.*

*Câu chuyện ấy gọi là “Khi công tử chê tiền”.*

*Cho nên bạn đừng ngại nếu như cái mà nó thích là vật chất, bạn vẫn phải dùng những cái vật chất ấy ban đầu, để cho chúng đi vào giáo dục của Thánh hiền. Đó ạ.*

*Cho nên là nếu như bạn muốn về sau bạn muốn là trừ tất cả những cái tội lỗi này của chúng thì chỉ có một cái là chữ Hiếu, muốn học được cái chữ Hiếu đấy thì nhất định đầu tiên bạn phải kéo chúng về giáo dục của Thánh hiền.*

*Đến bây giờ thì cư sỹ Trung, cả cư sỹ Châu nữa chẳng bao giờ dám cãi tôi nữa, vì sao? Bởi vì biết “Bách thiện Hiếu vi tiên”. Ví dụ vợ định cãi một cái thì chồng không hòa theo đã đành, đồng thời lại nhắc vợ luôn một câu là:*

*- Em phải nhớ là anh chỉ có một mình cha mẹ thôi, cho nên cha mẹ nói sai cũng phải nghe, cứ im lặng mà nghe.*

*Sáu bảy tháng qua thì tôi thấy con dâu tôi là tiến bộ hẳn. Cho nên nhất định bạn phải kéo chúng vào với giáo dục Thánh Hiền, không khác được.*

\*\*\*

*Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta xin tạm dừng ở đây.*

*Chúc bạn:*

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy,  
Hành đúng từng câu chữ,  
Nội hóa tâm cung kính,  
Là bạn được thân người.*

*Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai. Xin cảm ơn !]*

\*\*\*